

Goden en demonen in Terschellinger bos

Door Kirsten van Santen

LIES – Wie het Oerolfestival bezoekt, moet op alles voorbereid zijn; niet alleen op regen, windstoten en lange rijen, maar ook op ondoorgroondelijke voorstellingen en strenge meesteressen. Toeschouwers worden deelnemers. Het publiek als gehoorzaam dier.

Rennen moeten we. En wel nu meteen! Een strenge domina, gehuld in kittig mantelpak, geeft treuzelaars een lel met haar aktetas. Haast hebben we, want het einde der tijden nadert. „De oerboom is ontworteld”, roept een ruiter in monnikspij ons onheilspellend toe. „De weerwolf rammelt aan zijn ketting! Hoedt u oh, goede goden!” Ah, de goede goden, dat zijn wij dus.

Het Oerolpubliek belandde gisteravond, tijdens de voorstelling 'Noordvaarders' (een coproductie van de Zuid-Franse kunstopleiding La Fai Ar met theatergroep Growing Up In Public), middenin een lied uit de Edda; het zogeheten 'Visioen van de Zieneres'. Daarin wordt het verval van de Germaanse wereld bezongen.

Er wordt kond gedaan van een godenschemering en die wordt tijdens een wandeling door het donkere bos bij Lies vormgegeven.

Dat we ons in het einde der tijden bevinden, is niet iedereen meteen duidelijk. Wanneer het publiek belet krijgt bij Odin, onderaan een enorme boomwortel en iemand de godheid een vraag moet stellen, zegt de vriendelijke Oerolganger Hans na enig nadenken: 'Ehm Odin... wat...zijn we eigenlijk aan het doen?' Odin, in het halfdonker, moet even nadenken en broemt dan stuurs: „Jullie zijn hier voor mijn plezier en welbevinden.”

Zo is het ook in het echt – het publiek speelt dit jaar in veel voorstellingen een grote rol. Toekijken alleen volstaat niet meer. Het moet gehoorzaam zijn, opdrachten vervullen en zich aan regels houden.

Pas dan ontvouwt zich het idee van de regisseur. Wie afzijdig blijft of zich een cynisch mens toont, komt niet ver en wordt een stoorzender. Dus doet het goedgemutste, meestal welwillende Oerolpubliek zijn best om mee te gaan in het spel. Als goede, brave goden.

„Volgens mij wil ie dat we hier langs gaan jongens”, zegt een vrouw, die vragend naar een hogepriester in een wit gewaad staart.

Even verderop buigt een dame zich over een ingegraven, Italiaans sprekend meisje, dat tussen de stinkende vissenkoppen ligt. „Moet ik graven? Of de boom in? Wat wil je? Een radijsje?”, gist de dame licht wanhopig.

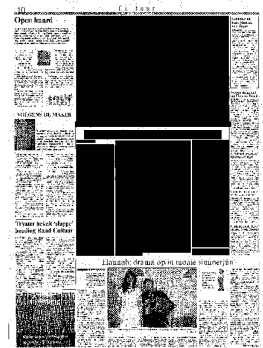
En wanneer we door een enge man, gekleed in een tutu, worden gesommeerd om het bos in te rennen, vraagt een bezorgde jongeman aan zijn vriendin: „Hij gaat ons toch straks niet op onze bek slaan?”

Het is allemaal best lastig te doorgronden. Want zeg nou zelf: wie heeft de Edda van a tot z gelezen? Gelukkig volharden de Franse, Vlaamse, Italiaanse, Duitse en Spaanse acteurs in hun voorstelling en zet de tocht langs vastgebonden slangmensen, geketende wolven en wezens die van eieren bevallen zich voort. Langzamerhand, terwijl de nacht valt, komt het publiek in een droomtoestand terecht waarin demonen en monsters niet meer lachwekkend, maar acceptabel worden.

Dat is precies waar regisseur Jeroen Kriek, die is getrouwd met een Noorse vrouw en veel affiniteit heeft met de Scandinavische cultuur, op hoopte toen hij een paar weken geleden met de veertien theaterstudenten om tafel ging – om een individuele ervaring bij het publiek op te roepen. „Iedere toeschouwer kan zijn eigen Edda maken. Er is niet een manier om dit te begrijpen. Laat het je overkomen. Dat is genoeg.”

De Duitse Jana Heilman, een van de actrices van La Fai Ar, is onder de indruk van het Oerolpubliek. Ze reageren erg spontaan, vindt ze. „Samen met hen creëren we kleine magische momenten.” Zo komt de Edda toch nog tot leven: in het Terschellinger bos, vol goden en demonen.

Noordvaarders: door La Fai Ar en Growing Up in Public, tot en met zaterdag om 22 uur in de Wilhelminapolder bij Lies.

Een beeld uit 'Noordvaarders'

Een ingegraven meisje baarde eieren als het publiek op de grond trapte, in de Edda-voorstelling op Oerol.

Foto's Marleen Swart